

PAULO TỸ CARTA HAN: ÉFESO TÁ KE AG MỸ CARTA

1 ¹Paulo tỹ rá vĕ. Isỹ cidade tỹ Éfeso tá ke ag mỹ rán hã vĕ. Jesus Cristo vỹ inh fĕg!, sỹ tỹ ti apóstolo jĕ jĕ, Topĕ tỹ isỹ apóstolo han kỹ. Hã kỹ sóg ājag mỹ carta tag rán mũ. Topĕ tũ vỹ tỹ ājag nỹtĩ, kỹ ājag tóg cidade tỹ Éfeso tá Jesus to vĕnhmãn tĩ. Jesus Cristo tovãnh tũ ājag tóg nỹtĩ. ²Ēg jóg tỹ Topĕ jĕ ājag tar han, ti jĕ ājag krĩ kuprãg, ĕg Senhor tỹ Jesus Cristo ti ke gĕ.

Cristo tỹ ĕg mỹ vĩ há han mũ

³Ēg kar jĕ Topĕ mỹ vĩ há han, ĕg jĕ ti mỹ agradecer hé, ĕg Senhor tỹ Jesus Cristo panh mỹ. Ēg tỹ Cristo ki ge kỹ nỹtĩn kỹ tóg ĕg mỹ kanhkã ti ven sór mũ, Topĕ ti. Tá tóg ĕg mỹ nĕn (ũ) há kar ven sór mũ gé, kỹ nĕn ũ tóg ĕg mỹ tũ! henh ke tũ pĕ nĩ, tá. Hã jĕ tóg ĕg mỹ ã kuprĩg jĕnĕ, ĕg tỹ ti tugrĩn nĕn (ũ) há kar ve jĕ. ⁴Vãšỹ tóg ĕg kuprĕg ja nĩ, ã tỹ nĕn (ũ) kar han ke to hã tóg ĕg kuprĕg ja nĩ, Topĕ ti, ĕg tỹ tỹ ti tũ nỹtĩ jĕ, Cristo tugrĩn. Ēg tỹ ti ri ke nỹtĩ jĕ tóg ĕg kuprĕg, ĕg tỹ kygnĕg tũ nĩ jĕ. Ti fe vỹ tỹ ĕg nỹtĩ. ⁵Hã kỹ tóg ĕg kuprĕg, ĕg tỹ tỹ ti krĕ nỹtĩ jĕ, Jesus Cristo tugrĩn. Ti hã ne vĕsóg ki ĕg kuprĕg ke to jykrĕn ja nĩgtĩ! ⁶Ēg tỹ ti mỹ vĩ há han jĕ tóg ĕg kuprĕg. Ũn mág vỹ tỹ ti nĩ, ĕg jagãgtãn tóg tĩ, hã kỹ tóg há tĩnh mũ, ĕg tỹ ti mỹ agradecer hen kỹ. Ti kósĩn pir tugrĩn ĕg tóg tỹ ti fe pĕ nỹtĩ.

⁷Ti hã ne ĕg kren han tĩ!, ti kyvĕnh tỹ ĕg jagfy kãkutĕ ja nĩn kỹ. Tỹ tóg ĕg tỹ Topĕ vĩ mranh ja ĕn tỹ tũ! he ja nĩgtĩ, ã kyvĕnh tỹ. Topĕ tỹ ĕg mỹ nĕn ũ há han hã vĕ. ⁸Hã ra tóg tũ! henh ke tũ nĩ, ti tỹ ĕg mỹ nĕn nĩm ja tag tĩ. Krĩ há ti nĩ, nĕn kar to jykrĕn há han ti tĩ, Topĕ ti. ⁹Vãšỹ tóg to jykrĕn ja nĩgtĩ, kỹ tóg ũri ĕg mỹ tó mũ sir, ti tỹ Cristo tugrĩn nĕn han sór mũ ti. ¹⁰Cristo tỹ tóg ũn mág han sór mũ, vĕnh kar kri ke, kanhkã tãn ag kri ke, ga kri mũ ag kri ke gé, kỹ vĕnh kar vỹ tỹ ti krĕm ke nỹtĩnh mũ. Povo pir ri ke ag nỹtĩnh mũ, kurã ĕn kã. Ti kurã ki tóg ti tỹ ũn mág han sór mũ ha, Topĕ ti.

¹¹Ēg tỹ Cristo ki ge kỹ nỹtĩ kỹ ĕg tóg venh ke mũ gé, Topĕ tỹ ã tũ ag mỹ nĕn ven ke mũ ĕn ti. Ēg tỹ ĕn ve jĕ Topĕ tóg ĕg kuprĕg ja nĩ, ti tỹ ĕg kuprĕg to jykrĕn kỹ. Nĕn kar to tóg jykrĕn há han tĩ, vĕsóg ki, kỹ tóg ĕg

kuprêg to jykrén ja nĩ gé, ¹²êg tỹ Jesus hã pin kỹ ti ki êvãnh jé. Êg tỹ ti ki êvãnh kar kỹ êg tóg vãhã Topê mỹ vĩ há han ki kanhró nỹtĩ. Ti hã ki êvãnh kỹ êg tóg Topê to: “ũn mág vỹ tỹ ti nĩ,” he' he tĩ sir.

¹³Ti kãme mẽ ja ãjag tóg nĩgtĩ gé, vènh vĩ há ên, ti tỹ êg krenkren han sór mũ kãme. Ti kãme ên mẽ kỹ ãjag tóg ti ki ge jêg. Kỹ Topê tóg ãjag mỹ ã kuprĩg jênê. Tỹ tóg ãjag jagrèn há han. Ti tỹ ãjag nĩgĩg hã vè, ã kuprĩg tỹ. ¹⁴Êg jagrê tugrĩn êg tóg ki kanhró nỹtĩ, ti tỹ êg mỹ ã tỹ êg mỹ nén tó ja ên ven kãn ke ti. Kejèn êg tóg venh ke mũ, ha vemnĩ, êg tỹ tỹ ti tú nỹtĩn kỹ, kỹ tóg êg mỹ sér tĩnh mũ. Kỹ êg tóg ti mỹ vĩ há han ke mũ, ti tỹ tỹ ùn mág jèn kỹ.

Paulo tỹ Topê mré vĩ mũ

¹⁵Ãjag tỹ êg Senhor tỹ Jesus ki ge mẽ kỹ inh nĩ, ãjag tỹ jagnê to há nỹtĩ ti ke gé, ãjag tỹ ù tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag kar to há nỹtĩ ti. ¹⁶Hã kỹ sóg ãjag to Topê mỹ: “há ti nĩ,” he tĩ. Ajag to ti mré vēmén to krónh ke vãnh inh nĩgtĩ. ¹⁷Êg Senhor tỹ Jesus Cristo panh mré sóg vēmén tĩ, êg jóg mré, ùn mág pẽ ên mré. Ti mré vēmén kỹ sóg ti mỹ: “ã kuprĩg tỹ ag krĩn nĩ,” he tĩ, “ã kuprĩg tỹ ag mỹ vènh kãmén há han nĩ, ag tỹ ã ki kanhrãn há han jé,” he sóg tĩ. ¹⁸“Ha ag mỹ krĩ há nĩm. Ha ag kanê tar han, ag tỹ ve há han jé. Ag kuprêg ja ã tóg nĩ, ã tỹ ag mỹ nĩm jé, ã tỹ nén tó ja ên ti. Ag tỹ tỹ ã tú nỹtĩn kỹ ã tóg ag mỹ ã tú vin ke mũ, ã tỹ nén tó mũ ên ti, hã ra tóg e tãvĩ nỹtĩ, ã tỹ ag mỹ nén vin ke mũ ên ti. ¹⁹Tar tãvĩ ã tóg nĩ gé, kỹ ã tóg ag mỹ nén kar há han tĩ tag ki, tá ke gé, ag tỹ ã ki ge kỹ nỹtĩn kỹ. Ag mỹ tag kãmén nĩ,” he sóg tĩ, Topê mỹ.

²⁰Ti tar tãvĩ nĩn kỹ tóg Cristo ter kar kỹ ti rĩn mãn ja nĩgtĩ gé. Kỹ tóg ti mỹ: “ha inh pègja tá nĩ,” he ja nĩ gé, kãnhkã tá. ²¹Ti tỹ tóg pã'i mág han, kỹ tóg tỹ pã'i kar ag kri ke jê, kãnhkã tãn kar ag kri ke, êg tỹ ùn vég tú kar ag kri ke, ùn tar ag, ùn mág ag. Tỹ tóg ag kri ke kar jê, Cristo ti, kỹ ti jiji vỹ vènh kar ag jygji kãfór nĩ gé, êg tỹ ùri ùn tó mũ ag jygjy, êg tỹ kar kỹ ùn tónh ke ag jygji mré hã. ²²Kỹ Topê tóg ti krēm vènh kar vin kãn. Kỹ tóg tỹ vènh kar kri ke jê sir, Cristo ti. Kỹ tóg tỹ êg kri jê nĩ sir, êg tỹ tỹ ti tú nỹtĩn kỹ. ²³Jãvo êg tóg ti há ri ke nỹtĩ gé sir, kỹ êg tóg tỹ ùn pir nỹtĩ jagnê mré, Jesus ti mré ke gé. Êg há vỹ ã pir mỹ tỹ nén ù tú nĩ. Êg krĩ mré tóg tỹ nén ù pir nĩ, êg há ti. Ri ke ti nĩ, êg tỹ Jesus mré tỹ ùn pir nỹtĩ ti. Ti hã vỹ nén kar rĩr han tĩ, Jesus ti.

Ti ki ge kỹ êg rĩnrĩr nỹtĩ

2 ¹Vãsỹ ãjag tóg nũgme ki vár ke mũ vè, ãjag tỹ ti vĩ ki króm ja tú nĩn kỹ, ãjag tỹ ti vĩ mranh ja nĩn kỹ. ²Ên kã ãjag tóg èprã ke ag jykre pãno jagma mũ ja nĩgtĩ, Nén-Kórég pã'i mág ên tỹ ãjag krĩn kỹ, ù tỹ nén ù ù tãn ag kri pã'i ên tỹ ãjag krĩn kỹ. Tỹ ti krĩg tãn ag kri pã'i nĩ gé. Ên vỹ tỹ ù tỹ Topê vĩ mranh tĩ ag jagrê nĩ mỹr. ³Vãsỹ êg tóg tỹ ti tú nỹtĩ ja nĩgtĩ gé, ti krê ag ri ke. Ên kã êg tóg êg tỹ nén to én mũ ên han ja nĩgtĩ, êg tỹ nén to jykrén mũ kar ên ti. Kỹ Topê tóg êg vóg kónãn mũ vè, ti tỹ ag vóg kónãn ke ên ri ke.

⁴Hã ra Topê tóg ãg jagãgtãn pẽ han. Ëg to tóg há tãvĩ nĩ, kÿ ãg tóg tÿ ti fe nÿtĩ. ⁵Ëg tÿ ti vĩ mranh ja nĩn kÿ ãg tóg vëser ri ke nÿtĩ ja nĩgtĩ, hã ra tóg ãg rĩnrĩn mãn ja nĩgtĩ, Cristo mré. Ti tÿ ãg jagãgtãn kÿ tóg ãg krenkren han ja nĩgtĩ. ⁶Cristo mré tóg ãg rĩnrĩn mãn ja nĩgtĩ gé. Kanhkã tá tóg ãg tÿ ùn mág han ke mũ, Jesus Cristo mré hã. ⁷Tag ve kÿ vënh kar vÿ ki kanhró nÿtĩnh mũ, Topê tÿ Jesus Cristo tigrĩn ãg to há tãvĩ nĩn ki. Hã jé tóg ãg mÿ nén ù há ãn ven ke mũ. Tũ! he jãvãnh ti nĩ, ti tÿ ãg mÿ nén ven ke ti. Ti tÿ Jesus Cristo to há nĩn kÿ tóg ãg mÿ nén ù há kar ven ke mũ.

⁸Ha vé, ti tÿ ãg jagãgtãn kÿ tóg ãg kren han ja nĩgtĩ, ãg tÿ ti ki ge kÿ nÿtĩn kÿ. Ëg tÿ vësóg ki vënh kren han pijé! Topê tÿ ãg kren han ja vë mÿr. Kÿ tóg ti tÿ ãg mÿ presente han ri ke nĩ. ⁹Ëg vãsãn pijé! Ëg tÿ ãg vãsãn to kren ti ra ãg Topê mÿ: “há inh nĩ, vãsãn ja inh nĩ, hã kÿ sóg kren mũ,” henh mũ vë. Hã ra ãg pi(jé) ãg vãsãn to kren ke mũ! Ti tÿ ãg jagãgtãn vë mÿr. ¹⁰Ti hã ne ãg han mãn ja nĩgtĩ! Jesus Cristo tÿ tóg ãg han ja nĩgtĩ, ãg tÿ vënh jykre há han jé. Topê vÿ ãg mÿ vënh jykre há tag nĩm kãn, ãg tÿ vënh jykre tag jagma mũ jé.

Ëg tÿ Cristo mré tÿ ùn pir nÿtĩ

¹¹Ãjag tÿ vãsÿ nén han ti ja ãn mĩ êkré. Fóg vÿ tÿ ãjag nÿtĩ, Judeu ag tÿ ù to: “ùn gré junun fãr kym ja tú ag,” he mũ ãn ag vÿ tÿ ãjag nÿtĩ. Jãvo Judeu ag vÿ ãjag gré junun fãr kym tí. Hã ra ãg fãr vÿ tÿ èprã ke nĩ. ¹²Û tÿ kym tí ag jãvo ãjag tóg vãsÿ Cristo ki kagtĩg ja nÿtĩgtĩ, kÿ ãjag pi(jé) tÿ Israel ag mré ke nÿtĩ ja nĩgtĩ! vãsÿ. Topê tÿ Israel jóg!jóg ve ag mré nén ù to jykren mũ ãn ki kagtĩg ja ãjag tóg nÿtĩ gé, Topê ki kagtĩg ja ãjag tóg nÿtĩgtĩ gé, kÿ ãjag tóg Topê tÿ ãg mÿ nén ven ke mũ tag ki kagtĩg ja nÿtĩgtĩ gé. ¹³Ën kã tóg ãjag mÿ kuvar gy nĩ ja nĩgtĩ, Topê ti. Ûri tóg ãjag mÿ kakó nĩ ha, Topê ti, ãjag tÿ Jesus Cristo ki ge kÿ nÿtĩn kÿ. Ti tÿ ãg jagfy ã kvënh kujën ja tigrĩn tóg ãjag mÿ kakó nĩ ha.

¹⁴Ûri ãg tóg tÿ povo pir ri ke nÿtĩ, Judeu ag, fóg ag, kanhgág ag. Topê hã ne ãg tÿ jagnë to há nÿtĩ tag han! Jagnë fyn kÿ ãg tóg nÿtĩ ja nĩgtĩ, hã ra tóg vãfynyn ãn kókén, Jesus ter kÿ. Ëg tÿ tóg povo pir ri ke han, ãg tÿ jagnë kato vãsãn mãn tú nĩ jé. ¹⁵Topê tÿ vãsÿ Judeu ag jyvën tí ãn tÿ tú! he ja tóg nĩgtĩ, ti tÿ ag jyvën kar ãn tÿ. Á ter tigrĩn tóg tÿ tú! he ja nĩgtĩ, ti tÿ ãg mÿ ù tãg nĩm jé sir. Nén ù régre tÿ tóg ùn pir han ja nĩgtĩ, ù tãg, ãg tÿ jagnë kato vãsãn mãn tú nĩ jé. Topê tÿ nén to jykren mũn hã vë. Cristo tigrĩn tóg ãg tÿ ùn pir han, ãg tÿ tÿ vënh kanhkã pir nÿtĩ jé. ¹⁶Cristo vÿ ã ter kÿ Topê tÿ ãg kar to há nĩ han, Judeu mré Judeu tú ag to. Ti tÿ cruz to sa kÿ tóg Topê tÿ ãg kato tẽ ãn tÿ tú! he kãn ja nĩgtĩ.

¹⁷Jesus tÿ nén han jan hã vë. Kÿ tóg Topê tÿ ãg to há nĩ tag to ja nĩ, ãjag mÿ, ãjag tÿ tÿ Judeu tú ra, ãg mÿ ke gé, ãg tÿ tÿ Judeu nÿtĩn mÿ. ¹⁸Ti tigrĩn ãg tóg ãg jóg tÿ Topê mré vëmén tí ha, ãjag, ãjag tÿ tÿ Judeu tú ra, ãg ke gé, ãg tÿ tÿ Judeu nÿtĩ ag ke gé. Ti kuprĩg vÿ tÿ ùn pir nĩ, hã tÿ ãg kar tóg ti mré vëmén tí.

¹⁹Hã kÿ ãjag kórég tú nÿtĩ ha. ãjag pi(jé) tÿ ãmã ù tá ke nÿtĩ ha! ti mÿ, ãjag tÿ tÿ fóg nÿtĩ ra, ãjag tÿ tÿ kanhgág nÿtĩ ra ke gé. Ëg mré ke vÿ tÿ ãjag nÿtĩ ha, Topê tú vÿ tÿ ãjag nÿtĩ ha. Topê krë vÿ tÿ ãjag nÿtĩ ha. ²⁰Topê jo ãn ri ke vÿ tÿ

ĕg nŷtĭ. Ti nŷna runrur ri ke vŷ tŷ apóstolo nŷtĭ, Topĕ vĭ tó tĭ ag mré. Ti nŷna tĕj ri ke vŷ tŷ Jesus Cristo nĭ. Ti kuge ri ke vŷ tŷ ājag nŷtĭ, ĕg mré. ²¹Īn nŷna tugrĭn ĭn tóg jĕ nĭ, kŷ tóg komĕr hā kar kŷ jĕnh mŷ. Ti kar kŷ jĕ kŷ tóg tŷ ĕg Senhor tŷ jĕ sir. ²²Cristo vŷ komĕr hā ti han mŷ, ĭn kar ri ke ti, hā vŷ: ĕg, he mŷ. Kŷ Topĕ kuprĭg vŷ krĕm ĕmān nĭ, ĕg kākā. Ũ tŷ Jesus ki ge mŷ ag to ken hā vĕ.

Paulo tŷ fóg mré kanhgág ag mŷ Jesus kāmén

3 ¹Hā kŷ sóg Topĕ mré vĭ tĭ, inh, hā vŷ: Paulo, he mŷ. Se kŷ inh jĕ, Jesus Cristo tugrĭn. Isŷ ājag to há jĕn kŷ sóg se kŷ jĕ, isŷ ũ tŷ Judeu jykre han tŷ kar ag to há jĕn kŷ. ²Ājag hŷn tóg Topĕ tŷ isar han, mŷ ĕn mĕ. Isŷ ājag ki rĭr jĕ tóg isar han, isŷ ũ tŷ Judeu jykre han tŷ ag ki rĭr jĕ. ³Topĕ ne inh mŷ ā tŷ vāsŷ nĕn to jykrĕn mŷ ĕn tó!, hā ra ĕg tóg ki kagtĭg ja nŷtĭgtĭ. Vāhā tóg inh mŷ tó mŷ ha!, hā kŷ sóg ājag mŷ kāmén sĭ han huri, Topĕ tŷ nĕn ũ tág to jykrĕn mŷ ĕn ti. ⁴Ājag tŷ inh vĕnh rán tag ve kŷ ājag tóg venh ke mŷ sir, inh jykre ti. Cristo vŷ nĕn ũ tág han jĕ kātĭg ja nĭ, ĕn ki kanhró sóg nĭ. ⁵Ti tŷ inh mŷ tag tó to hā ag tóg ki kagtĭg ja nŷtĭgtĭ, ĕg jógjóg ag, ĕprā ke kar ag. Ũri tóg ĕg mŷ tó mŷ, Topĕ ti, ā kuprĭg tŷ. Apóstolo ag mŷ tóg tó mŷ ha, ũri, ti tŷ ag mŷ, ĕg jyvĕn tĭ ag mŷ ke gé. ⁶Ti tŷ ĕg mŷ nĕn ũ tág tó mŷn hā vĕ, ha mĕ. Vāsŷ Topĕ tóg Judeu ag hā mŷ vĭ há han ja nĭ. Ũri tóg fóg ag mŷ, kanhgág ag mŷ vĭ há han mŷ ha, Judeu ag mré. Ēg kar vŷ tŷ Jesus Cristo há ri ke nŷtĭ ha, ĕg tŷ ti ki ge kŷ nŷtĭn kŷ. Topĕ tŷ Judeu ag mŷ nĕn tó mŷ ĕn, ĕg tŷ Jesus Cristo tugrĭn nĕn venh ke mŷ ĕn ve kĕn jĕ ag tóg ke mŷ gé, ĕg mré, fóg ag, kanhgág ag. Ũ tŷ Jesus ki ge kŷ nŷtĭ ag hā vŷ venh ke mŷ.

⁷Tag to Topĕ tóg inh mŷ: “ha fóg kar ag mŷ, kanhgág kar ag mŷ tónh tĭg,” he ja nĭgtĭ, kŷ tóg tag to isar han. Ti tar nĭn kŷ tóg isar han, inh rānrhāj to. ⁸Topĕ tŷ kāsir ag kar jakrĕm inh nĭ, hā ra tóg isar han, sŷ fóg ag mŷ, kanhgág ag mŷ Cristo kāmén jĕ. Cristo tugrĭn tóg ĕg mŷ nĕn (ŭ) há tāvĭ han ke mŷ, Topĕ ti. Hā tó sóg tĭ, vĕnh kar mŷ. ⁹Vĕnh kar mŷ sóg kāmén tĭ, Topĕ tŷ nĕn han ke ti, ti tŷ ā tŷ vāsŷ nĕn to jykrĕn mŷ tag han ke ti. Vāsŷ tóg to: “tag han jĕ sóg ke mŷ,” he ja nĭgtĭ. Ti tŷ nĕn kar han tŷg ki tóg to jykrĕn ja nĭgtĭ. Ti hā ne nĕn kar han!. Kŷ tóg, ā tŷ ĕn han ke to jykrĕn mŷ ra tóg ũ mŷ tó ja tŷ nĭ ver. ¹⁰Ũri tóg ve há tĭ ha, ti tŷ vāsŷ nĕn to jykrĕn mŷ ĕn ti. Kanhkā tĕn ag mŷ tóg ve há tĭ ha, tá pā’i ag mŷ, Topĕ krĭ há tag vŷ ve há tĭ ha, ti jykre há pĕ ĕn ti. Ag tŷ ũ tŷ Jesus ki ge kŷ nŷtĭ ag ve kŷ ag tóg Topĕ jykre ki kanhró nŷtĭ, kanhkā tĕn ag.

¹¹Vāsŷ tóg to jykrĕn, Topĕ ti, ti tŷ ĕg pā’i tŷ Jesus Cristo tugrĭn nĕn (ŭ) han sór mŷ ĕn ti. ¹²Ti hā ki ĕg ge kŷ nŷtĭ, hā kŷ ĕg tóg jatun mŷ Topĕ mré vĕmĕn tĭ ha. Ēg kanĕ jun mĕn ke tŷ ti nĭ ha, Topĕ ti. ¹³Hā kŷ sóg ājag mŷ: “sŷ ājag jagfy jagtar nĭ tag to jykrĕn tŷg nĭ,” he mŷ. Inh jagtar mĭ ĕkrĕn kŷ Jesus to krónh ke sór tŷg nĭ gé. Ājag jagfy ke vĕ, isŷ nĕn vĕg mŷ tag. Inh jagtar tag tugrĭn ājag tóg nĕn ũ há venh ke mŷ, ha vemnĭ.

Cristo tỹ ěg to há nĩ

¹⁴Hã jé sóg Topě mré vēmén tĩ. Ěg jóg vĕ mỹr. ¹⁵Ti tugrĩn ěg tóg rĩnrĩr nỹtĩ, ěprã ke kar, kanhkã tá ke kar ke gé, kỹ tóg ěg ki rĩr tĩgtĩ. ¹⁶Kỹ sóg ti hã mỹ to vĩ tĩ, ti tỹ ã jykre tỹ ãjag tỹ tar' he jé, ti kuprĩg tỹ. Nén ũ kar vỹ tỹ ti tũ nỹtĩ, tar ti jĕ gé, hã kỹ sóg ti hã mỹ to vĩ tĩ, ¹⁷ti tỹ Cristo tỹ ãjag ki ěmã han jé, ãjag tỹ ti ki ge nỹtĩn kỹ. Ti tỹ ěg to há nĩ vỹ tỹ ga ri ke nĩ, ěg tỹ ti ki jãrén jé, ka jãrén ri ke. Kỹ ěg tóg ti to tar nỹtĩ sir. Hã jé sóg ti mỹ ãjag tó tĩ gé. ¹⁸Topě tỹ ěg kren han mũ vỹ ěg tỹ nén ve vãnh ri ke nĩ, ge ve ja tũ ěg nĩgtĩ. Kỹ sóg Topě mré vēmén tĩ, ti tỹ ãjag mỹ tag kãmén kãn jé, ti tũ kar ag mỹ ke gé. Nén (ũ) tĕj gy ri ke ti nĩ, nén (ũ) tãpĕr mág ri ke, kãgnó tĕj gy ri ke ti nĩ, nén (ũ) krỹg ja tũ ri ke ti nĩ, Topě tỹ ěg kren han mũ tĩ. Hã kỹ ěg tóg vĕsóg ki to jykren kãn ke tũ nĩ. ¹⁹Cristo vỹ ěg to há tãvi nĩ, tag to jykren kãn ke tũ ěg tóg nĩ gé. Kỹ sóg Topě mỹ: “ha ag mỹ tag kãmén,” he tĩ, ãjag tỹ ti hã tỹ krĩn kỹ nỹtĩ jé.

²⁰Ha vé, Topě hã ne tar tãvi nĩ! Hã kỹ tóg ěg tỹ ti mỹ nén (ũ) to vĩn kỹ (tóg) ěg tỹ ti mỹ nén (ũ) to vĩ mũ ěn kãfór han ki kanhró nĩ. Kỹ tóg ěg tỹ nén (ũ) to jykren mũ kãfór han ki kanhró nĩ gé. ²¹Kỹ ěg tóg ti hã mỹ vĩ há han ke mũ, ěg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ, ěg tỹ Jesus Cristo ki ge kỹ nỹtĩn kỹ. Ěg tỹ ti mỹ vĩ há han vỹ tũ! henh ke tũ nĩ. Hã vĕ.

Ěg tỹ Cristo mré tỹ ũn pir nỹtĩ

4 ¹Kỹ sóg ãjag jyvĕn sór mũ ha. Se kỹ inh jé nĩ, ěg Senhor tugrĩn, kỹ sóg ãjag jyvĕn sór mũ. Mũ há han sórmnĩ. Topě vỹ ãjag kuprĕg, kỹ ãjag tỹ vĕnh jykre há han ke hã to vãsãn nĩ. ²Ãjag rĕgre to: “ti kãfór vỹ tỹ inh nĩ,” he sór tũg nĩ. Jagnĕ mỹ komĕr hã vĩmnĩ. Jagnĕ to fe nỹtĩmnĩ. Jagnĕ to há nỹtĩmnĩ. Jagnĕ ajudar hemnĩ. ³Topě kuprĩg vỹ tỹ ũn pir nĩ, kỹ tóg ãjag mỹ vĕnh jykre pir nĩm tĩ. Vãsãn nĩ, ãjag tỹ vĕnh jykre pir ěn hã han jé, ãjag tỹ krĩ kuprã nỹtĩn jé. ⁴Topě kuprĩg pir ěn vỹ tỹ ěg kar jagrĕ nĩ, kỹ ěg kar vỹ tỹ Cristo há ri ke nỹtĩ, jãvo tóg tỹ ěg krĩ ri ke nĩ, Cristo ti. Ěg kar mỹ ti nén ũ há han ke mũ, jagnĕ ri ke, ti tỹ ěg kuprĕg kỹ. ⁵Kỹ ěg Senhor vỹ tỹ ũn pir nĩ gé. Ěg kar vỹ ti ki ge kỹ nỹtĩ. Ti jiji hã tỹ ěg kygpe kỹ nỹtĩ gé. ⁶Ěg jóg tỹ Topě vỹ tỹ ũn pir nĩ gé, ěg kar jóg ti. Ti hã ne tỹ vĕnh kar krĩg mỹ ke nĩ! Ěg kar tỹ tóg ã tỹ ũn han sór mũ ěn han tĩ, kỹ tóg ěg kãkã nĩ gé, ěg jóg ti.

⁷Cristo vỹ ěg tar han tĩ gé, ěg kar, ti rãnhřãj to. Ũ mỹ tóg vĕnh rãnhřãj ũ nĩm! nĩm! he tĩ. ⁸Hã kỹ tag tóg rãn kỹ nĩ, ha mĕ: “ti tỹ kanhkã ra tãpřy kỹ tóg ũn sigse kỹ nỹtĩ ěn ag tatĩn vyr. Kỹ tóg ěprã ke ag tar han mũ gé, ag tỹ ti rãnhřãj han ke to,” he ja tóg nĩgtĩ, Tope vĩ rãn ki.

⁹Ha vé, ti tãpřy kỹ tóg ã tỹ kanhkã ra tĩg ke to hã tóg tĕre ja nĩ gé, ěprã. ¹⁰Ũn tĕre mũ ěn vỹ tãpřy mãn ja nĩ gé, kỹ tóg kanhkã pãtĕn kỹ tĩ mũ sir. Kanhkã pãtĕn kỹ tóg kanhkã kri nĩ nĩ sir. Kanhkã kri nĩn kỹ tóg nén (ũ) kar ki kanhró nĩ sir, ti tỹ ěmã kar vĕg nĩn kỹ. ¹¹Ti hã ne ã rãnhřãj kar to ěg tar han tĩ! Ũ ag vin kỹ tóg ag tỹ apóstolo hyn han. Ũ tỹ tóg ti tỹ ěg jyvĕn tĩ nĩnh ke han. Ũ mỹ tóg: “ũ tỹ inh vĩ mĕ ja tũ ag mỹ inh vĩ tónh tĩg nĩ,” he mũ. Ũ tỹ tóg igreja krĕm pã'i han, ũ mỹ

tóg: “ú tǵ igreja krēm vēnh mǎn tǵ ag mǵ inh vǵ kāmén nǵ,” he mǵ gé. ¹²Tag to tóg ěg tar han tǵ, ěg tǵ jagnē tar han jé sir, ti rǎnhrǎj to, ěg tǵ tǵ ti jǎvy nǵtǵn kǵ, ti ve fag ke gé. ěg tǵ ěg rǎnhrǎj tag ki króm kǵ Cristo há ěn vǵ tar pē nǵ ha, ěg tǵ tǵ ti há nǵtǵn kǵ. ¹³Ti tǵ ěg kar tǵ vēnh jykre pir han mǵ ve sór vē, ěg tǵ ti ki ge kǵ nǵtǵn kǵ, ěg tǵ Topē kósin ki kanhró nǵtǵn kǵ. Kǵ ěg kar vǵ ěg rǎnhrǎj to tar nǵtǵ sir, ěg tǵ jagnē mré tǵ ũn pir nǵtǵn kǵ. Kǵ ěg Cristo tǵ ěpra ke jykre kǎfór nǵ ěn ri ke nǵtǵ sir, kǵ ěg tóg komēr hǎ ti tǵ nén kar han mǵ mré ti tǵ nén to jykren mǵ ki kanhrǎn kǎn ke mǵ gé sir, kǵ ěg tóg ũn sanh há kanhró ri ke nǵtǵ sir.

¹⁴Ěg tǵ gǵr ri ke nǵtǵn kǵ tóg ti mǵ há tǵ nǵ. Gǵr ag ne ki kagtǵg nǵtǵ!. Kǵ ag tóg, ag tǵ nén ũ mē kǵ ag tóg kǎnhmar nén ũ nón tǵ!, nén ũ nón tǵ!, he! he tǵ. Ěg tǵ ti vǵ to gǵr tǵ ki kagtǵg ěn ri ke nǵtǵn kǵ tóg ěg tǵ ũn ón mǵ vǵ kri nǵm ja há (tóg) tǵ, ěg tǵ ki kagtǵg nǵtǵn kǵ. Ũ ag tóg Topē vǵ to ón tǵ. Ag tǵ ěg tǵ ājag mré kygnē han sór vē. Vǵ há nǵ ve ag tóg nǵtǵ, kǵ tóg ěg tǵ ag vǵ kri fi ja há tǵ sir. ¹⁵Kǵ tóg há tǵnh mǵ, ěg tǵ Topē tǵ ki há tó mǵ ěn hǎ han kǵ. Kǵ ěg tóg jagnē to há tǎvǵ nǵtǵnh mǵ gé. Hǎ tǵ ěg tar nǵtǵnh mǵ. Ti ki mog ri ke vē sir, ti tǵ tǵ ěg kri nǵ nǵn kǵ, Cristo ti. ¹⁶Ěg tǵ tǵ ti mré ke nǵtǵn kǵ ěg tóg tǵ ti há tǵ tǵ ũn pir ěn ri ke nǵtǵ. Ěg kar vǵ rǎnhrǎj ke mǵ, ěg tǵ ti jykre pir to tar nǵtǵ jé. Ěg kar vǵ tǵ jagnē mré ke nǵtǵ. Ěg kar tǵ Topē tǵ ěg mǵ nén nǵm ja ěn to vǎsǎnsǎn kǵ ěg tóg ũn sanh há tar ri ke nǵtǵ sir. Mog jé ěg tóg ke mǵ, ěg tǵ jagnē to há nǵtǵn kǵ.

Cristo tǵ ěg mǵ vēnh jykre tǎg nǵm

¹⁷Kǵ sóg ājag jyvēn sór mǵ, ěg Senhor tǵ inh mǵ: “ha ag jyvēn,” hen kǵ. Hǎ kǵ sóg ājag mǵ: “ú tǵ Topē ki kagtǵg ag jykre han sór tǵg nǵ,” he mǵ. Kórég ti nǵ, ag jykre ti, mǵr. Ag tǵ vēsóg ki nén to jykren mǵ ěn hǎ han ag tóg tǵ. ¹⁸Kuty mǵ ag mǵgtǵ, ki kagtǵg ag nǵtǵ. Hǎ ra ag tóg ki kanhrǎn sór tǵ nǵ gé. Hǎ kǵ ag tóg Topē tǵ ěg mǵ vēnh jykre nǵm ěn ki kagtǵg nǵtǵ. ¹⁹Kǵ ag tóg vēnh jykre há to é he tǵ. Mǵlǎg vǎnh ag nǵtǵ. Ag vēnh kavēnh vǵ ag mǵ há tǵ. Vēnh jykre kórég tǵ ag kókég mǵ ra tóg ag mǵ sér tǵgtǵ, kǵ ag tóg to krónh ke jǎvǎnh nǵtǵ. Ke tǵg nǵ, ag jǎvo.

²⁰Cristo jykre vǵ ge tǵ nǵgtǵ, ki kanhró ājag tóg nǵtǵ. ²¹Ti kǎme ki kanhró kar ājag nǵtǵ ha, ti jykre ke gé. Ājag mǵ ag tóg kāmén kǎn, Jesus jykre ti, ěg tǵ ti ki ge kǵ nǵtǵn kǵ nén han ke mǵ ěn ti. ²²Ti ki ge kǵ nǵtǵn kǵ ěg tóg ěg tǵ vǎsǵ nén han ja ěn ri ke han mǎn ke tǵ nǵ ha. Tag mē ājag huri. Ājag jykre si ěn tovǎnh kǎn jé ājag tóg ke mǵ. Ājag tǵ ājag jykre si jagma mǵn kǵ ājag tóg ājag tǵ nén to ěn mǵ ěn hǎ han mǵ ja nǵgtǵ ver. Hǎ ra ěg tóg tag hǎ to ter ke mǵ. ²³Kǵ Topē mǵ to vǵmnǵ, ti tǵ ājag mǵ ājag jykre kurynh kǎn jé, ti tǵ ājag fe jǎnhkrig jé. ²⁴Vēnh jykre tǎg hǎ han sórmnǵ, Topē tǵ ěg mǵ vēnh jykre tǎg nǵm mǵ ěn ti. Kǵ ěg tóg ti ri ke nǵtǵnh mǵ, kuryj ěg nǵtǵnh mǵ ha, há ěg nǵtǵnh mǵ, ti há ri ke. Kǵ ěg vēnh vǵ há hǎ han ke mǵ.

²⁵Hǎ kǵ jagnē mǵ ón mǎn tǵg nǵ. Ki hǎ tómnǵ, jagnē mǵ. Jagnē mré ke vǵ tǵ ěg nǵtǵ, ěg tǵ Cristo há ri ke nǵtǵn kǵ. ²⁶Ājag fe tǵ gǵm ke mǵ ra Topē vǵ mranh tǵg nǵ. Ājag tǵ jagnē to jǵ nǵtǵn kǵ kurǎ ũ jǎvǎnh sór tǵg nǵ. Kutyg ke to hǎ tǵ há!

hemní. ²⁷Japo tỹ ājag krīn sór mũ ra ti vī jēmē tũg nĩ. ²⁸Vāsỹ ājag kāmĩ ũ vỹ ũ tỹ nén ũ pigju (ka)mē ja nĩgtĩ. Kỹ ěn han mǎn tũg nĩ. Ājag rǎnrhǎj nón ājag mũnh ke mũ ũri. Ājag nĩgé tỹ nén ũ há han nĩ, ājag tỹ ājag rǎnrhǎj to nén (ũ) kar ve jé. To vāsǎn nĩ, ti tỹ ājag mỹ kén jé, ājag tỹ ājag tỹ nén ũ tỹ ũn jagǎgtar ag jagǎgtǎn jé.

²⁹Věnh vī kórég tó sór tũg nĩ. Nén ũ há hā tỹ vēmén nĩ, ājag tỹ ājag vī tỹ jagně tar han jé, ājag tỹ jagně jykre kurynh jé.

³⁰Topě kuprīg fe kaj han sór tũg nĩ gé. Topě vỹ ěg mỹ ā kuprīg jěně, ti tỹ hā tugrīn ěg nĩgǐěg jé, ěg krenkren ke to. Ti tỹ tỹ ěg jagrě nĩn kỹ ěg tóg ki kanhró nỹtĩ, ěg tỹ Topě tỹ ěg krenkren han ke kurā ěn tá krỹg mũn ki.

³¹Jagně to jykrén kónǎn tũg nĩ. Jagně to krī rỹ han tũg nĩ. Ājag fe tỹ gỹm ke (ka)mē nỹtĩ tũg nĩ. Féfén tũg nĩ. Jagně to vī kónǎn tũg nĩ. Věnh jykre pǎno tovǎnh kǎn nĩ. ³²Jagně to vī há han nĩ. Jagně mỹ koměr hā vīmĩ. Jagně mỹ věnh pǎte fón nĩ, Topě tỹ Cristo tugrīn ěg mỹ věnh pǎte fón ja ri kén.

Ěg jykre tǎg

5 ¹Topě tỹ věnh jykre han tĩ ěn hā han nĩ, ājag tỹ tỹ ti fe nỹtĩn kỹ, ti krě. ²Jagně to há kar nỹtĩmnĩ, Cristo tỹ ěg to há nĩ ri ke. Ěg jagfy tóg věnh fěg. Ěg tỹ Topě mỹ nén (ũ) pũn ri ke ti nĩ, ti tỹ ěg jagfy věnh fěg mũ ěn ti. Topě mỹ nén ger há pũr ri ke ti nĩ, kỹ tóg Topě mỹ há tĩ sir.

³Topě tũ vỹ tỹ ājag nỹtĩ. Hā kỹ věnh jykre pǎno tỹ vēmén sór tũg nĩ, ājag tỹ han sór tũ nĩ jé. Ěg prũ tũ mré nỹ, ěg mén tũ mré nỹ, tỹ vēmén sór tũg nĩ, ājag tỹ nén e hā tỹ vāsǎn (ka)mē tỹ vēmén sór tũg nĩ gé. ⁴Kỹ jagně mỹ vī kónǎn tũg nĩ, jagně to vī kónǎn tũg nĩ gé. Fagrīnh mỹ vī tũg nĩ gé. Nén ũ kavěj tỹ vēmén tũg nĩ gé. Ěg tỹ tag tó kỹn pi(jé) há nĩ', ěg tỹ tỹ Topě krě nỹtĩn kỹ. Ěg tỹ nén tónh ken hā vě, ha mē: “ā tỹ inh mỹ nén jěněg mũ kar tóg inh mỹ há nỹtĩ,” he jé ěg tóg ke mũ, Topě mỹ agradecer hen kỹ. ⁵Tag to jykrén, ha mē: ũ tỹ ā prũ tũ fi mré nỹ mũ ěn, ũ fi tỹ ā mén tũ mré nỹ mũ ěn fi pi(jé) Cristo tỹ tỹ ěg pǎ'i nĩ venh ke mũ'. Ũ tỹ ā tỹ nén e hā tỹ vāsǎn mũ ěn pi(jé) venh ke mũ'. Ěg tỹ věnh kǎggrá to jǎn ěn ri ke ti nĩ, ěg tỹ ěg tỹ nén e hā tỹ vāsǎn mũ ěn ti. Ũ tỹ ge pi(jé) Cristo venh ke mũ', Cristo tỹ tỹ ěg pǎ'i nĩ ěn ti.

⁶Ũ tóg ón kỹ ājag mỹ věnh vī há tó sór tĩ. Ũ tỹ ge vī jēmē tũg nĩ, ke tũ nĩ mũ ra Topě tóg ājag to jũnh ke mũ. Ti vī mranh vě mỹr, kỹ tóg ũ tỹ ge to jũnh ke mũ. ⁷Hā kỹ ag vī jēmē sór tũg nĩ. ⁸Vāsỹ ājag tóg věnh jykre ki kuty hā han ja nĩgtĩ gé. Hā ra Topě tóg ājag mỹ věnh jykre ki kurā ěn nĩm, ājag tỹ ti ki gen kỹ. Kỹ věnh jykre ki kurā tag hā han sórmnĩ. ⁹Ěg tỹ věnh jykre ki kurā hā han kỹ ěg tóg jagně mỹ vī há han ke mũ, věnh jykre kuryj. Ki hā tó jé ěg tóg ke mũ gé, jagně mỹ. ¹⁰Věnh jykre tỹ ěg Senhor mỹ há nỹ ěn hā han sórmnĩ. ěn hā to jykrén mág nĩ.

¹¹Kejěn ājag tóg ũ vėg tĩ, hā ra tóg věnh jykre ki kuty han tĩ. Kỹ ti mré han sór tũg nĩ. Ti mỹ: “kórég ti nĩ, tovǎnh nĩ,” hemní. ¹²Věnh pėju kỹ ag tóg han tĩ, věnh jykre kórég ti. Ěg mỹ'a tóg tĩ, ěg tỹ ag tỹ nén han tĩ ěn ve kỹ. ¹³Kejěn tóg ag tỹ nén han mũ kri kurǎg tĩ, kỹ tóg ve há tĩgtĩ, ag tỹ nén han mũ ti. Kurā ki ěg tóg ti kórég nĩ ěn vėg tĩ. ¹⁴Kỹ tóg há nĩ ha, ěg tỹ

věnh jykre kórég to: kórég ti nĩ, hen kŷ. Kŷ ěg tóg tovãnh sór ke mũ. Hã kŷ ěg tóg tag tó tĩ, ha mẽ: “Topě vĩ mranh sór mãn tũg nĩ. Nũgme ki kutě sór mãn tũg nĩ. Kŷ Cristo vŷ ã mŷ jěngřě han ke mũ,” he ěg tóg tĩ, ěg jãn kŷ.

¹⁵Ājag tŷ nén han mũ to jykřén nĩ. Krĩ tũ nĩ sór tũg nĩ, věnh jykre há ki věnh kanhrãn kŷ mũmnĩ. ¹⁶Kurã kren tũg sórmnĩ. Nén ũ jagy ve je ěg tóg ke mũ, hã kŷ tóg há tĩ, ěg tŷ kurã kren tũ nĩn kŷ. ¹⁷Ěg Senhor vŷ ěg tŷ nén ũ há han mũ ve sór tĩ. Kŷ ti tŷ nén (ũ) ve sór mũ tag hã to jykřén nĩ, ājag tŷ tag hã han jé.

¹⁸Vinho tŷ vėsén tũg nĩ, tŷ věnh pėnmãn tũg nĩ. Věnh jykre kórég vė, ěg tŷ nén ũ fa tŷ vėsén mũ ti, tŷ věnh pėnmãn mũ ti. Tope kupřig tŷ ěg fãn tag hã ne há nĩ! ¹⁹Jagně mré vėmėn kŷ Topě tŷ jãn nĩ, ti jé tómnĩ, ěg Senhor jé ti. Ti kupřig vŷ ěg kanhrãn tĩ gé, ěg tŷ ěg Senhor mŷ nén tó sór mũ to, ěg tŷ ti tŷ jãn há han jé. Ěg tŷ ti mŷ: “há kar ti nĩ,” henh ke vė gé. ²⁰Ěg jóg tŷ Topě mŷ ěg tóg tónh ke mũ, ti hã mŷ ěg tóg: “ã tŷ ěg mŷ nén ven mũ vŷ há kar nŷtĩ,” henh ke mũ, ěg tŷ ěg Senhor tŷ Jesus Cristo jŷjy tón kŷ.

²¹Ěg tŷ Cristo kamėg kŷ tóg há tĩ, kŷ tóg ěg tŷ jagně jykre mĩ mũn kŷ (tóg) há tĩ gé, ěg tŷ tŷ ti mré ke nŷtĩn kŷ.

Ū tŷ jagně mré nŷtĩ fag jykre

²²Ūn tŷtá fag jé ājag mėn ag jykre mĩ mũjėg. Fag mŷ tóg ěg Senhor ri ke nĩ, fag mėn ti. ²³Fi krĩ vė, fi mėn ti. Cristo vŷ tŷ ti ki ge kŷ nŷtĩ kar ag kri ke nĩ, kŷ ěg tóg tŷ ti há ri ke nŷtĩ, ti tŷ ěg kren han kŷ. ²⁴Hã kŷ ěg tóg tŷ ti krėm ke nŷtĩ, Cristo krėm ke. Ge ti nĩgtĩ, ũn tŷtá fag jykre ti. Fag mėn krėm ke vŷ tŷ fag nŷtĩ, fag tŷ ājag mėn vĩ han jé.

²⁵Kŷ sóg fag mėn ag mŷ tag tó sór mũ gé. Ājag prũ to há tãvĩ nŷtĩmnĩ. Cristo vŷ ěg to há nĩ, ěg tŷ tŷ ti tũ nŷtĩn kŷ. Ěg jagfŷ tóg věnh fėg, ²⁶ěg tŷ tŷ ti tũ nŷtĩ jé. Kŷ tóg ěg kykũnh, goj tŷ ěg kygpe kŷ, ti vĩ tŷ ke gé. ²⁷Ti tŷ ěg há nŷtĩ ve sór vė, ěg tŷ vėnhmŷ nŷtĩnh ke tũ vė, ěg kaga ri ke nŷtĩnh ke tũ vė, ěg kórég nŷtĩnh ke tũ vė gé, ěg sĩnvĩ tãvĩ nŷtĩnh ke vė, ěg tŷ tŷ ti tũ nŷtĩn kŷ. Cristo prũnh ke ri ke vŷ tŷ ěg nŷtĩ.

²⁸Tag ri ke han nĩ, ājag prũ tŷ. Fag to há nŷtĩmnĩ. “Inh há ri ke vŷ tŷ fi nĩ,” hemnĩ, fag to. Ū tŷ ã prũ fi to há nĩn kŷ tóg vėso há nĩ sir. ²⁹Věnh ki rĩr há han ěg tóg tĩ, jėg ěg tóg tĩ, ěg tar nŷtĩ jé. Ěg pi(jé) věnh kókén sór tĩ! Cristo vŷ ěg tŷ ge tĩ gé. Ěg ki rĩr há han tóg tĩ gé. ³⁰Ti há vŷ tŷ ěg nŷtĩ, ěg kar, ěg tŷ ti ki ge kŷ nŷtĩn kŷ.

³¹Tag vŷ rán kŷ nĩ, ha mẽ: “ũn gré tóg ã prũ fi to ã panh ré kŷ tĩ mũ, ã mŷnh fi ré kŷ ke gé. Ā prũ fi mré tóg tĩnh mũ. Fi mré tóg tŷ ũn pir nĩ sir, ti prũ fi mré,” he ja tóg nĩgtĩ, Topě vĩ rán ki. ³²Tag vŷ tŷ nén ũ sĩnvĩ pė nĩ. Kŷ tóg Cristo to rán kŷ nĩ gé, ti tŷ ũ tŷ ti ki ge kŷ nŷtĩ ag mré tŷ ũn pir nĩn kŷ. ³³Hã ra tóg ěg mŷ rán kŷ nĩ gé, ěg tŷ ěg prũ fag to há nŷtĩ jé, ěg tŷ věnh ki rĩr há han mũ tag ri ke. Kŷ tóg fag mŷ rán kŷ nĩ gé, fag tŷ ājag mėn vĩ kŷ jėmėn jé.

Ēg han mū fag to vēnh jykre

6 ¹Ky sóg ājag krē mý tag tó mū, ha mē. “Ājag han mū fag vī kri fimnī,” he sóg mū, ag mý. Há ti nī, ěg Senhor jykren ha vē. ²Ājag han mū fag kamēg nī. Topē tý ěg mý tag tó ky tóg ěg mý nén ũ há tó mū gé, hā vý: ³“ā han mū fag kamēg nī, ā tý tig há han jé, ā tý ga kri tīg mág han jé,” he ja tóg nī, Topē ti.

⁴Ky sóg ũn sanh ag mý: “ājag krē mý vī tar pē han tūg nī, ag tý ājag to jū tū nī jé,” he mū gé. Ājag krē jyvēn nī, ag mý ěg Senhor jykre kāmén nī, ag tý mī mūn jé.

Camarada ag tý ājag patrão mré nýtī jykre

⁵Ājag kāmī ũ ag tóg patrão krēm nýtī gé, fagrīnh mý ti mý ti rānhrāj han tīn ky. Ājag patrão vī kri fimnī. Ti kamēg nī, ti to jūrn kemnī. Ti rānhrāj ki rīr há han nī, ājag tý Cristo rānhrāj ki rīr tī ěn ri ke. ⁶Ū tóg kejēn ti patrão tý ti mý vī há han hā jé (tóg) ti patrão tū ki rīr tī, ón ky. Tag han tūg nī. Ājag patrão tū ki rīr pē han nī, ājag tý tý Cristo camarada nýtīn ky, Topē jykre tý ājag mý sér nīn ky. ⁷Ājag patrão rānhrāj ki rīr ky mý sér nýtīmī. Ājag tý ěg Senhor rānhrāj ki rīr vē, ājag tý ājag patrão rānhrāj ki rīr ky. ⁸Ha vé, ěg tý nén ũ há han ky ěg tóg ti kaja venh ke mū, kanhkā tá. Ēg Senhor vý ěg mý ti kaja ven ke mū, ti camarada ag mý, ag patrão mý ke gé, ti ki ge ky nýtī kar ag mý.

⁹Ājag kāmī ũ vý tý patrão nýtī, ky ājag camarada vý nýtī, ājag krēm. Ag to há nýtīmī. Ag mý vī kónān tūg nī. Ēg Senhor vý kanhkā tá nī. Ājag pā'i vē, ājag camarada pā'i vē gé hā ra, ũ tý kanhkā tá nī ti. Ti mý ěg tóg tý ũn pir nýtī, tag ki ũn mág mré ũn kāsir ag.

Topē tý ěg tý Japo katō vāsānsān jafā vin sór

¹⁰Ky sóg ājag mý tag tó sór mū gé ver, ha mē. Ēg Senhor ki ge ky nýtī to tar nýtīmī. Tar ti nī, ky tóg ěg tar han ki kanhró nī gé. ¹¹⁻¹²Tag ki ěg vēnh génh han tī, ěg tý Japo kato vāsānsān ky nýtīn ky. Hā ra Topē tóg ěg mý ěg tý ti kato vāsānsān jafā nīm tī. Ky mán nī, Topē tý ěg mý ti kato vāsānsān jafā nīm mū ěn ti, ky Japo tóg ěg tý hē ri kenh ke tū nī. Tar jé ěg tóg ke mū ha. Ēg pi(jé) ěprā ke ag kato vāsānsān tī, ěg pi(jé) ěg mré ke ag kato vāsānsān tī. Pā'i ag nýtī, ũ tý ěg kato vāsānsān mū ag, hā ra ěg tóg ag vėg tū nīgtī. Kuty tān ag vē, ga to pā'i ag vē gé. Kanhkā krēm ag ěmā nýtī gé. Kóreg kar ag nýtī. ¹³Ky mán kán nī, Topē tý ěg mý nén tý ag kato vāsānsān jafā vin sór mū ěn ti, ājag tý ag kato vāsānsān to tar nýtī jé. Kejēn ag tóg ěg kato vāsān mág han ke mū. Kurā ěn kā ag tóg ěg tý hē ri kenh ke tū nī, Topē tý ěg tar han ky, ti tý ěg mý ěg tý ag kato vāsānsān jafā ěn vin ky.

¹⁴Hā ky tar nýtīmī. Ēg Senhor vý ón vānh nī. Ti ón vānh vý ěg vēsóg fīn ja mág ri ke nī. Tý vēsóg fīn ri ke han nī, ti ón vānh ri ke han to ken hā vē. Vēnh jykre kuryj vý tý soldado tý camisa tý ferro ri ke nī. Ēn tu ri ke han nī, vēnh jykre kuryj han to ken hā vē. ¹⁵Ēg tý Topē vī sér tó sór mū vý ěg pēn né, ěg pēn to ró ri ke nī, ěg tý vēnh kar mý Topē tý ěg krī kuprāg ke mū tónh ke mū tag ti. Ēn rīnh ri

ke han nĩ, vènh kar mĩ Topẽ vĩ kãmén to ken hã vẽ. ¹⁶Ëg tỹ ti ki rã kỹ tóg soldado tỹ vễj ven jafã ma tĩ ãn ri ke nĩ. Satanás tỹ ãg kato vãsãn kỹ tóg ti tỹ no tỹ ãg to pẽg grug ri ke nĩ. Ëg tỹ vễj ven jafã tỹ vễj ven kỹ tóg tỹ nhyn ke tĩ, ti no gru ãn tỹ. Ëg tỹ Jesus ki rã to ken hã vẽ. ¹⁷Ëg kren han ke vỹ soldado sãpe ri ke nĩ, sãpe tỹ ferro ãn ri ke. Kỹ Topẽ vĩ vỹ rógro ri ke nĩ gé. Topẽ kuprĩg vỹ ãg mỹ kãmén tĩ, Topẽ vĩ ti. Topẽ tỹ ãg mỹ Japo kato vãsãnsãn jafã vin ke mũn hã vẽ. ¹⁸Kỹ Topẽ mré vēmén nĩ gé, ti mỹ nén kar to vĩmnĩ. Ti kuprĩg vỹ ãg jagfy vĩ tĩ gé. Topẽ mré vĩ to krónh ke tũg nĩ. Ëg tỹ to krónh ken kỹ tóg ãg nũr ri ke nĩ sir. Ke tũg nĩ. Ëg mré ti ki ge kỹ nỹtĩ kar to vĩmnĩ. ¹⁹Kỹ inh jagfy ti mré vēmén nĩ gé. Topẽ vĩ tó sóg tĩ. Kỹ inh mré to vĩmnĩ, sỹ tó há han jé, isỹ inh kato vãsãnsãn mũ ag kamẽg tũ nĩ jé, isỹ vènh kar mỹ Topẽ tỹ nén han sór mũ ãn kãmén há han jé, vènh vĩ sér ãn. ²⁰Topẽ vỹ inh mỹ tag nĩm ja nĩ, sỹ han jé, hã ra sóg ver se kỹ jẽ. Kỹ tóg sỹ ag kamẽg tũ ninh há tĩ, sỹ Jesus kãme tó kãn jé, sỹ ti tỹ inh mỹ: “ha ag mỹ kãmén,” he mũ tag tó kãn jé.

Paulo tỹ Tíquico jẽnẽnh ke

²¹Kỹ tóg inh mỹ há tĩ, ajag tỹ isỹ nén ve ja tag mẽ kãn jé, isỹ nén han mũ mré hã. Hã jé sóg ajag mỹ Tíquico ti jẽnẽnh ke mũ. Ëg régre ù vẽ gé, iso há tavĩ ti nĩ, Tíquico ti. Ëg Senhor rãnrãj han ti tĩ, ti to krónh ke tũ ti nĩgtĩ. ²²Ti hã vỹ ajag mỹ inh kãmén ke mũ, ti tỹ ajag fe tỹ há' he jé. Hã jé sóg ti jẽnẽnh ke mũ.

²³Ëg jóg tỹ Topẽ jé ajag krĩ kuprãg, ãg régre kar ag mré hã. Ti jé ajag tỹ jagnẽ to há kar han. Ti jé ajag tỹ ti ki rã há han, ãg jóg tỹ Topẽ ti, ãg Senhor tỹ Jesus Cristo ti ke gé. ²⁴Topẽ jé ajag tar han, ù tỹ ãg Senhor tỹ Jesus Cristo to há nỹtĩ ag kar, kỹ tóg tũ' he jãvãnh nĩ, ãg tỹ ti to há nỹtĩ ti. Hã vẽ.